

Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 15 mei 2025

Lobbystrategie

Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer K. van Willigen
Griffie:	mevrouw E. van Bekhoven
Notulist:	mevrouw J.M. Kiep-de Jongh
Raadsleden/ fractieassistenten:	
Stadsbelang:	de heer M. Venhovens
Democraten Gorinchem:	---
PvdA:	---
VVD:	de heer N. van Santen
ChristenUnie/SGP:	de heer A. Krol
Gorcum Actief:	---
D66:	de heer T. van der Meijden
CDA:	de heer J. van der Geest
	mevrouw S. de Lange
SP:	de heer P. van Andel
Portefeuillehouder:	mevrouw R. Melissant-Briene
	mevrouw A. Mager
Ambtelijke ondersteuning:	de heer J. Dieleman
Gasten:	de heer G. Schouw, Smart Delta Drechtsteden (SDD)

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Lobbystrategie

In deze I&O wordt de gemeenteraad meegenomen in de stand van zaken van Public Affairs en lobby van onze gemeente.

Portefeuillehouder Melissant verzorgt een presentatie. Lobbyen is een klein onderdeel van het totaal van Public Affairs. Voordat geprobeerd wordt om mensen op een positie met invloed te beïnvloeden, is al nagedacht wat belangrijk is, wat er nodig is en op welke onderdelen capaciteit en geld wordt ingezet om ervoor te zorgen dat deze beïnvloeding gaat plaatsvinden. Er wordt een strategisch plan gemaakt, de ontwikkelingen worden gemonitord en het sluitstuk is lobbyen. De gemeente heeft in het verleden de nodige middelen binnengehaald en soms de besluitvorming beïnvloed, maar misschien ook wel kansen laten liggen. Een lobbybureau dat globaal de ontwikkelingen in Den Haag volgde werd hiervoor ingehuurd en daaruit volgden algemene terugkoppelingen. Na een professionaliseringslag wordt op inhoud steeds meer samengewerkt met Smart Delta Drechtsteden en daarom is het logisch om ook op het gebied van Public Affairs te gaan samenwerken. Voorts is de gemeente ook actief in andere gremia zoals M50, VNG en themagerichte allianties. Over de lobby op Streekziekenhuizen wordt de raad binnenkort geïnformeerd. Voor Preventie met Gezag is € 1,2 mln. opgehaald bij het Ministerie en dat is een mooi resultaat. De gemeente kan zich niet op alles richten, maar moet keuzes maken. Samen met wethouder Mager heeft zij een leergang Public Affairs gevolgd bij de Universiteit Leiden waarna de conclusie is getrokken dat er keuzes gemaakt moeten worden om dingen goed te kunnen doen want lobbyen kost heel veel tijd. Flexibel zijn op kleinere trajecten en kansen die voorbij komen benutten.

De heer Schouw vervolgt de presentatie. Hij is wethouder geweest in de gemeente Dordrecht en werkte daarna in Den Haag in heel veel functies. Sinds twee jaar is hij ambassadeur SDD waar hij de lobby zo goed mogelijk vorm geeft. Het gaat om het beïnvloeden van beleid, hoger op een prioriteitenlijst terechtkomen en geld binnenhalen voor de Regio. Randvoorwaarde daarbij is dat de Regio een heldere identiteit heeft. Drechtsteden behoort tot de top 3 van de maritieme Regio's in Europa. 1 op de 4 mensen werkt direct of indirect in de maakindustrie. Alle inwoners bij elkaar opgeteld is Drechtsteden de 5^e stad van Nederland. Lobby en Public Affairs spelen een rol tussen de strategie en prioriteiten met een goede verbinding tussen communicatie en woordvoering. De inspanningen richten zich op beïnvloeding van de Provincie Zuid-Holland en Den Haag. Brussel volgt volgend jaar.

Lobbyen gaat om mensen kennen en mensen moeten het gebied kennen. Kamerleden naar de Regio halen en hen op de knelpunten wijzen. Onlangs is de secretaris-generaal op bezoek geweest. Brainport staat hoog op de agenda, de maakindustrie staat nog niet zo hoog. De agenda's van Den Haag en de procedures kennen. Wat zijn belangrijke woorden in Den Haag, van buiten naar binnen denken. Aan tafel zitten en proberen deals te maken. Het gaat ook om gunnen, samen met elkaar dingen doen.

De hoofdactiviteiten richten zich op het invullen van de inhoudelijke lobbylijnen, het versterken van het netwerk (contacten leggen) en de awareness in de organisatie voor lobby vergroten (de kameragenda bijhouden, contacten leggen via de partijpolitieke lijnen). Hij noemt vervolgens de lijnen die zijn uitgezet:

- * Hoogwaardige (maritieme) maakindustrie. Er wordt een masterplan opgesteld voor de investeringen die nodig zijn om over tien jaar nog te behoren tot de top 3 van de maritieme maakregio's in Europa.
- * Chemours en PFAS; burgers zijn ongerust, verschillende moties zijn inmiddels ingediend in de Tweede Kamer.
- * De sociale kant van economie.
- * Bouwen en Wonen.
- * Mobiliteit; het komende jaar moeten er slagen gemaakt worden.
- * Klimaat en energietransitie; netcongestie.

De volgende stap is de aanpak is intensiveren. Het belang van lobby en Public Affairs wordt gezien. Er is een heldere identiteit. Gezamenlijk wordt gewerkt aan het beïnvloeden van beleid, hoger op de prioriteitenlijst komen in Den Haag en bij de Provincie en extra geld naar de Regio halen.

Hij noemt afsluitend drie voorbeelden van moties die in de afgelopen week zijn aangenomen. Een motie van voormalig Regiobestuurder Vlag waarin de regering wordt gevraagd om zich in Brussel sterk te maken voor het versterken van de Nederlandse maakindustrie met positieve effecten voor de regionale economie en om ervoor te zorgen dat daarvoor ook Europese middelen worden vrijgemaakt.

Een motie van Kamerleden Grinwis (CDA) en Vedder (ChristenUnie) die oproept om in gesprek te gaan over de MIRT-trajecten A28 Hoevelaken, A2 Deil-Vught en A15 Papendrecht-Gorinchem. De laatste is van belang voor Gorinchem.

Een motie over goederenvervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor die het Kabinet oproept om in overleg te gaan met de Regio om betere oplossingen te vinden dan alleen maar te blijven praten.

De voorzitter biedt gelegenheid om vragen te stellen naar aanleiding van de presentatie.

De heer Venhovens vraagt waarom er volgend jaar pas naar Brussel gekeken wordt. RTV Rijnmond vertelt vooral hoe mooi Rotterdam is terwijl zij ook heel veel invloed zou kunnen hebben op de NOS. Hij vraagt hoe ervoor gezorgd kan worden dat de regionale media naar de Regio komen.

De heer Schouw antwoordt dat het begint bij bewustwording. Journalisten uitnodigen voor een werkbezoek of het Financieel Dagblad benaderen. Bedrijfsverplaatsing is op heel veel plaatsen mislukt, in de Drechtsteden niet en dat is een leuk verhaal om te brengen. Creatief

en brutaal zijn om de Regio op de kaart te kunnen zetten. De beleidsmachine in Brussel is heel groot en daarom moet gericht focus aangebracht worden. De opdracht die er nu ligt is proberen Europese fondsen aan te boren voor investeringen vanuit de maritieme agenda. Dit kan goed gekoppeld worden aan investeringen in Defensie (dual use: gebruik in de civiele samenleving, maar ook voor militaire inzet).

De heer Venhovens vervolgt dat lobbyisten uiteindelijk geld opleveren. Damen Shipyards doet veel op het gebied van maritieme defensie waardoor hij denkt dat er kansen liggen op financieel gebied.

De heer Schouw reageert dat de raad het budgetrecht heeft, wellicht dat er over een tijdje wat ontwikkeld kan worden. De Provincie Zuid-Holland is enthousiast over de maritieme agenda. Vijf mensen van de Provincie in Brussel proberen dit nu een beetje voor te bereiden.

De heer Van Andel wijst op Chemours en PFAS en vraagt wat hij zich daarbij moet voorstellen.

De heer Schouw verduidelijkt dat parlementariërs worden geïnformeerd over wat daar feitelijk speelt qua onveiligheid en door middel van moties ervoor zorgen dat er geld komt om problemen op te lossen. Voorts is gelobbyd op het aanstellen van een Rijks-coördinator. Desgevraagd geeft hij aan dat de lobby succesvol was want er zijn moties aangenomen en afspraken gemaakt omdat daar kamerbreed aandacht voor was.

De heer Van Santen merkt op dat er steeds meer wordt gelobbyd. Bij PFAS denken veel mensen aan organisaties als Farmer Defence Force. Het publiek maken van de lobby gebeurt op grote schaal. Hij vraagt of er ook voorbeelden zijn van niet klassieke routes met een andere aanpak om wat meer onderscheidend te zijn.

De heer Schouw antwoordt dat er een waaier aan activiteiten is, het gaat om creatief zijn. Het is druk geworden in Den Haag in de afgelopen 15 jaar met lobbyisten en mensen die van alles en nog wat willen. Niet meedoen is de positie verliezen. De Regio moet meedoen. In het najaar was een bijeenkomst met regiobestuurders met een forum van Kamerleden en dat heeft veel impact gehad.

De heer Krol informeert naar de reikwijdte van het vergroten van de awareness binnen de organisatie.

De heer Schouw geeft aan dat er wekelijks een overzicht gemaakt wordt wat er speelt in Den Haag. Dit wordt gestuurd naar de ambtenaren strategie en het college voor bespreking en om op te anticiperen. De motie over de A15 is aangenomen en nu moet hij ervoor zorgen dat de betreffende wethouders en ambtenaren actie ondernemen.

De heer Krol mist Gorinchem bij Slim Samen Vooruit en verzoekt om verduidelijking.

Portefeuillehouder Melissant antwoordt dat omdat de samenwerking met SDD nog niet geformaliseerd is Gorinchem nog niet wordt genoemd.

De voorzitter bedankt de heer Schouw voor de presentatie.

Wethouder Mager licht de lobby op onderwijshuisvesting nader toe. In Gorinchem genieten veel kinderen onderwijs. Het voltallige college en ook individuele raadsleden brengen de Gorinchemse onderwijssituatie onder de aandacht om meer geld binnen te halen, maar dat is nooit het doel op zich. Op allerlei bijeenkomsten wordt aandacht gevraagd voor Gorinchem als onderwijsstad. De staatssecretaris heeft haar inmiddels gehoord. Zij bevestigt dat het belangrijk is om te weten wat er in Den Haag op de agenda staat en op welke manier daarop ingespeeld kan worden. Onderwijshuisvesting is ook bij de Lokale

Educatieve Agenda aangeroerd waar alle schoolbesturen aan tafel zitten. Zij hebben toegezegd via hun kanalen inzet te plegen richting Den Haag. Ook bij het netwerk van de arbeidsmarktregio's A35 wordt ingezet op een krachtige lobby op onderwijs en gelijke kansen. Als er vanuit landelijke partijen interesse is voor onderwijs in Gorinchem gaat zij daar graag het gesprek over aan om in te kunnen spelen op het totaalplaatje. De lobby vraagt om een lange adem en structurele inzet. Ambtelijk en bestuurlijk duidelijk maken aan buurgemeenten waaraan gewerkt wordt in het lobbytraject. Intern wordt een basis gelegd en gezocht naar draagvlak achter de schermen en in netwerken. Het is van belang om uit te gaan van haalbare stappen, realistisch zijn in het lobbydoel. Het einddoel zal niet gelijk bereikt worden, maar alle beetjes helpen.

De heer Van der Meijden merkt op dat in het collegeprogramma is opgenomen dat het college een lobbystrategie gaat opstellen en informeert of het college dit nog steeds van plan is.

Wethouder Mager antwoordt dat er een strategie wordt opgesteld in lijn met de presentatie van zojuist; wat, wanneer, het in de gaten houden van de agenda in Den Haag. Intern is enkele keren gesproken met de projectgroep onderwijs. Gorinchem heeft voor onderwijs als speerpunt gekozen. Aan de keuze voor dit onderwerp is wat discussie voorafgegaan. Bekeken wordt hoe dit kan worden gedaan en wat er wordt gewenst. Doelstelling is dat Gorinchem in de Kamer wordt genoemd door staatssecretaris Paul.

De heer Van der Meijden informeert hoe gemerkt wordt dat een methode effectief is.

Wethouder Mager reageert dat er een bepaalde lijn wordt uitgezet naar Den Haag. De timing in de gaten houden, als de onderwijsbegroting aan de orde komt een mail sturen. Het is vaak twee stappen vooruit, één stap terug en dan weer twee stappen vooruit.

De heer Van der Meijden verduidelijkt dat het college in antwoord op vragen over het lobbyregister aangaf dat zij daar niet aan begint omdat dit nog niet bewezen effectief is. Maar dat weet je nooit en daarom hoopt hij toch een beetje weerklink te vinden bij de wethouder.

Wethouder Mager geeft aan dat een lobbyregister ingewikkelder is dan het lijkt. Persoonlijk heeft zij niet het idee dat dit een oplossing biedt voor Public Affairs. Het is wel goed om altijd transparant te zijn in de keuzes (waar gaan wij voor lobbyen, wie gaan wij benaderen en wie kunnen ons daarbij helpen) maar dit is niet direct registerwaardig.

Portefeuillehouder Melissant geeft aan met betrekking tot het collegeprogramma dat de ambitie was om een lobbystrategie op te stellen. Gaandeweg is het college erachter gekomen dat het niet zo werkt. Besloten is om keuzes te maken op welke zaken stevig ingezet wordt, focus aanbrengen. Het belangrijkste lokale onderwerp is onderwijshuisvesting. Verder wordt op enkele onderwerpen samengewerkt met SDD en daarnaast nog enkele kleine trajecten die soms best succesvol zijn. De raad moet geen uitgebreid document verwachten. De energie en de middelen wordt besteed aan concrete trajecten.

De heer Van der Meijden merkt op dat die transparantie van harte welkom is.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de inbreng en sluit de vergadering.

Toezeggingen:

Er zijn geen toezeggingen gedaan.